

Emlékezés.

1950. szeptember 1-én új iskola kezdte meg működését Nagykanizsán a volt Piarista Gimnázium területén és épületeiben.

A 13.sz. Ált. Gépészeti Technikum közel 110 növendéke mint "ifjú Robinsonok" - ahogy Vértés Imre műhelyfőnök megfogalmazta - fogtak hozzá az új iskolatípus kialakításához új tanárai irányítása mellett. A cél távoli, de ígéretes volt, hogy az ipar részére közép- később felsőiskolai szintű oktatási intézmény alakuljon ki. A tanévnyitót tartó Breznay László igazgató Nagykanizsáról és a környező falvakból részben önként jelentkezett, nagyobb részt átirányított tanulóknak csillantotta meg a jövő képét többszörösen hangsúlyozva a "kezdeti nehézségek" sokaságát.

Egy borzalmas világegés közös nyomorúltjaiként kiváló pedagógusok és nyúlászivü diákok együtt hordták az asztalokat, a székeket az osztálytermekbe és a satúpadokat, lakatosszerszámokat föl a műhelyépületbe az ideiglenes raktárként használt tornateremből. Az első tantermi órák nagyon furcsa tükörképet adtak a diákok felkészültségéről. Az egytanerős összevont osztályok és a városi iskolák adta lehetőségek óriási különbözősége a hiányok pótlásáig az új tanterv szerinti oktatást nem tette lehetővé. A mindkét oldali közös erőfeszítésnek köszönhetően november tájékán nyílt lehetőség a technikai tananyag tanítására.

Borsfay Géza 1./A

Dr. Buvári András 1./B

Atlasz Ilona 1./C osztályfőnököknek nem csupán

tanárokként, hanem szülőkként is a tanulók mellé kellett állni, hogy megakadályozzák a nagy leterhelés miatti lemorzsolódást.

Az első sikerélmények a műhelyekben születtek: a hossznyújtás, az S-nyújtás, majd pedig az U-vas reszelése során. A műhelyfőnök és segítői az oktatók minden alkalomra valami kis ajándékot találtak ki, melyek közelebb vitték a tanulókat az anyagok, munkafolyamatok megismeréséhez, a rendszeret kialakításához. Lassan, de folyamatosan gazdagodott a műhely az asztali fűrőgépekkel, mérőeszközökkel, szemléltető táblákkal, újabb szerszámokkal. Kialakításra került a hegesztő- és kovácműhely. A fém-megmunkáló szerszámgépek egy része újként érkezett, másik része úgy, hogy "SELEJT" irány Nagykanizsa. Ezeket az oktatók irányításával a diákok délutáni szabadidőben szétszerelték, letisztították, kijavították és összeszerelték. A tanulóknál így a gyakorlatban előbb rögződött a gépek szerkezete és működése, mint az elméleti anyagból való elsajátítás. Az első évfolyamot követők évről-évre

komplettebb iskolát és műhelyeket, fizikai és kémiai előadót találtak.

A tanterv szerinti képzés mellett szakmai és kulturális önképzőkörök, valamint a sportágak széles köre kínálta magát a diákoknak. Elméleti, szakmai dolgozatok és gyakorlati munkák eredményessége hívta fel a város és az ország figyelmét a nagykanizsai Gépipari Technikumra. Színjátékosok, táncosok és szavalók csoportjai mellett az iskolának még fúvószenekara is volt. /Vezetője: Stephán Rudolf/. A technikum kézilabda-csapat a Országos Középiskolai Bajnokság második helyezettjeként tért haza. A városban a legjobbak közé küzdötték fel magukat a kosárlabdázók, a röplabdázók és az atlétizálók is. A város középiskolái között kialakult versengésben számos területen a Gépipari Technikum került az első helyre, és ilyenkor mindig felcsendült az induló:

"Huszonegy, huszonkettő, huszonhárom,
Géptechnikus a legelső a világon.
Hogyha megy, hogyha megy a randevúra,
randevúja olyan pontos mint az óra.
Eredj haza gimnazista tanulni,
ha nem akarsz holnap reggel bezúgni!
Eredj haza magolónak,
nem való vagy udvarlónak!
Géptechnikus a legelső a világon!..."

Az évek folyamán az iskola elnevezése a szakosodásnak megfelelően változott:

1951. szeptember. 20.sz. Kohó és Gépipari Technikum
nappali tagozat

1952. február. 20.sz. Gépipari Technikum
Vegyességgyártó tagozat
/jármű és vegyiséggyártó/

1951. szeptembertől vezették be a dolgozók esti iskoláját és ekkor indult az iskola épületében a Vegyipari Technikum is.

Az 1950-es évek elejére jellemző ideológiai áramlatok a Gépipari Technikum fölött sem vonultak el nyomtalanul. Néhány tanulót eltanácsoltak az iskolából, Bucsi Béla tanárurat kitelepítették, Ketting Ferenc tanárt soronkívül nyugdíjazták és a pedagógusi karban számos átszervezést hajtottak végre. Leszerelték a kollégium faláról Deák Ferenc relifjét -hulladékgyűjtés címén-, A relif a kovácsműhely mögötti tárolóban vészelte át a nehéz időket, hogy évtizedek múlva eredeti helyén emlékeztesse a nagykanizsaiakat a "Haza Bölcsére".

Az emlékek sorából kiragadottak ezért kerültek papírra, mert az első évfolyam IV.A. osztálya e napokban ünnepli a technikus oklevél kézhezvételének 50. évfordulóját. - Borafay Gézáné Halmai Lujza és Hancs Lejos volt tanárokkal együtt.

"...Szeretett osztályfőnökünk, több nagyrabecsült tanárunk mellett tizenhat osztálytársunk már csak az emlékeinkben él.

"...
S' egy jóberát, ha elmegy hirtelen,
búcsú nélkül, fájdalmas intelem:
hogy ez a sorsunk,
caupán a forma más,
a kezdet és a végső állomás!
Azútközben is hányféle változat:
tanulás, munka, hősi áldozat,
küzdés a célért, amely int nekünk,
és mi megyünk felé, míg élünk,
csak megyünk.

De fáj, hogy egyre ritkul a menet,
s régi tábor szüntelen temet; ..."

"A NAGY MENET."
/Várnai Zseni/

A beszélgetések során ismét megfogalmazódott: tanársink érdeme, hogy igaz emberségre, tisztességes munkába vetett hitre, a szakma szeretetére, humán műveltség igényére és egymás megbecsülésére neveltek bennünket. A jó indításnak is köszönhető, hogy sokan tanultak tovább, de a technikus életpályán maradók is sikeresek voltak. Többen lettek mérnökök, jogászok, kerültek ki közülünk festőművészek, országos hírű vrámondó és sportvezető.

Az iskolában eltöltött négy esztendő, majd az évek során családias légkörben megrendezett találkozók összekovácsoltak bennünket. Ez a szeretetteljes kapcsolat reményt ad arra, hogy továbbra is összetartja a IV/A osztály volt tanulóit" mondta Dr. Járósi Márton.

Ez a megemlékezés úgy is kezdődhetett volna, hogy volt egyszer egy Gépipari Technikum Nagykanizsán 1950. szeptemberétől 1956. júniusáig, amikor máig sem érthető okból és célzattal egy komplett iskolát leépítettek és megszüntettek. Maradtak az épületek és a "VÉNDIÁKOK" emlékei.

Az emlékek színes töredékeiből a kaleidoszkópot összeállította:

NK.2004.május.

Gadná Zoltán

Kiegészítés az "Emlékezés"hez.

Az induló technikum tanárai:

Halmei Lujza

Ketting Ferenc

Bucsy Béla

Kollégium igazgatója: Prókai

Kollégium gazdasági vezető: Vizi Sándor

Műhely oktatók: Németh András

Kisgergely Péter

Farsang Ferenc

Varga János

Dévényi József

Gépipari tanulók indulója II.szakasz:

Huszonegy, huszonkettő, huszonhárom,
géptechnikus a legelső e világon.

Hogyha megy, hogyha megy a technikára,
utca sarkon a babája nagyon várja.

Haza megyünk olyan murit csinálunk,
kilenc vonót szakít el a cigányunk.

Ha meglesz a végzettségem, te leszel a
feleségem,

logarléccel kis technikust kreálunk!

1954. júniusában az osztályvizsgák és az érettségik közötti időszakban Vértés Imre Tanár Ur az udvaron felsorakoztatta az immár "öregdiákokat." Megköszönte azt a többletmunkát, mellyel a "kezdeti nehézségek" ellenére is olyan magas szintre emelték az iskola és a műhelyek színvonalát, hogy a követő osztályok már kész tanintézetet örököltek.

Az "ifjú Robinsonok" kiváló teljesítményükkel a hátuk mögött indulhatnak a nagybetűs ÉLET-be!-mondta.

Búcsúzoul minden útrakelő egy füzetet kapott azzal a kéréssel, hogy az elmúlt négy év szép, -vagy ha volt - borús napjainak történetét feljegyezze, és jutassa vissza hozzá. A Tanár Ur vállalta, hogy a történeteket feldolgozza és könyv formájában mindenkinek emlékül adja.

Igéret ellenére -sajnos- ezek a füzetek örökre üresen maradtak.

Nagykanizsa, 2008. február 14.

Gazda Zoltán